



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



لیکونکی: داکتر ولادیسما ب. ستیروویک Dr.Vladislav .B Sotirovic ۲۰۲۴/۰۹/۲۳

ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سیدحسام مل
منبع اودخپریډو نیټه: گلوبال ریسرچ. ۲۰۲۴/۰۹/۲۰

په سیاست کې ځواک in politic power

په نړیوال سیاست کې ځواک" او نړیوالو اړیکو څه شی دی؟
What Is "Power in Global Politics" and International
Relations . . ؟



Power in Politics

ځواک هغه دخلکو دجوړولویا دسازمان ورکوورتیا دی چې خلک دولتونه حرکتونه، سازمانونه، یا هغه یوځواک را پلي کوی چې یی مخکی نه را پلي کړي ، نودا پخپله سمه خبره ده چې سیاست د حق پر ځای د ځواک په اړه وی یاجي لیدل کيږي .

نوداسی ویلای شو چې په اصل کې سیاست ځواک دی یا په بل عبارت د یو نړیوال لوبغاړي وړتیا چې د هر ډول وسایلو (قانوني یا نه، اخلاقي یا نه، او داسی نورو) په کارولو سره د خپل سیاست چلند مطلوب یا پلي ترلاسه کړي. ځواک د خپل ذات په خورا پراخه مفهوم کې، ځواک د نړی د سیاست اونړیوالو اړیکو په ډگر کې د یو څه کولو لپاره د واک درلودل یا کنترول کولو له نظره د ځینو سیاسي / تاریخي پېښو په پایلو باندې د نفوذ کولو وړتیا په توګه پیژندل کیدی شي.

د نړی په سیاست کې د قدرت مفهوم معمولاً د ملت په دولت پورې تړلی وي او له همدې امله، واک د یو هیواد لپاره د وړتیا په توګه ټاکل کيږي چې د خپلو چارو لارښوونه وکړي مګر د نورو دولتونو یا نورو نړیوالو لوبغاړو له لاسوهنی پرته. د دې اصطلاح د پوهاوي په پایله کې، په سیاست کې ځواک، په اصل کې، یوه ډیره نږدې اصطلاح ده که حتی د خپلواکي یا خپلواکي مترادف هم نه وي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 7

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

په هر صورت، په اکاډمیک ادب کې، په نړیوال سیاست کې واک تر ډیره د اړیکو په توګه پیژندل کېږي چې د نورو لوبغاړو (ډولټونو، سازمانونو، حرکتونو، گوندونو، اشخاصو، او داسې نورو) په چلند کې د دوی د غوره کولو په بڼه اغیزه کوي.

همدا لامل دی چې په نورو باندې د واک اصطلاح ورځ تربلې د مناسبي په توګه کارول کېږي. په بل عبارت، په سیاست کې ځواک د یوې پدیدې په توګه پیژندل کېدی شي چې هغه وخت کارول کېږي کله چې یو لوبغاړی بل لوبغاړی د داسې کار کولو لپاره راولي چې په حقیقت کې، وروستی بل به یې نه وي کړی. په هر صورت، د ډیر عملي نظر څخه، د بالقوه او حقیقي ځواک، ارتباطي او ساختماني ځواک، او په پای کې د سخت او نرم ځواک ترمنځ توپيرونه شتون لري.

ځواک په یقیني توګه د یو جوړښت ملکیت دی چې پدې معنی چې دا د سیاسي حرکتونو د کنټرول وړتیا ده او د نورو مهمو عواملو تر اغیزې لاندې د نورو شیانو د تنظیم کولو څرنگوالی دی چې یو لوبغاړی یې کولی شي په یو یا څو نورو باندې اغیزه وکړي. په ورته وخت کې (د مثال په توګه، د متحده ایالاتو او د ناټو د نورو غړو هیوادونو ترمنځ اړیکې). [1]



Soft Power

د لسیزو راهیسې، په نړیوالو اړیکو کې ځواک د وړتیاوو د پرزم له لارې لیدل شوی، او په پایله کې، ځواک د یوې پدیدې په توګه یا د ځانګړتیا یا ملکیت په توګه پیژندل شوی. له دې نظره، ځواک اکثراً په هڅو کې منعکس شوی و چې د ملت - دولت د ځواک اجزاو لیست جوړ کړي. [2] په هر صورت، دا اجزا معمولاً په حقیقت کې د یو لوبغاړی د اصلي وړتیا په توګه لیدل کېږي چې د یو ډول ځواک په کارولو سره خپل هدف ترلاسه کړي. د ملت-دولتونو مرکزي وړتیاوې د دوی د احتمالي یا حقیقي ځواک سره په مستقیمه اړیکه کې راتلونکي پنځه دي: [3]



1. نظامي وړتیا: دا پوښتنه ده چې یو لوبغاړی څومره لوی نظامي ځواک لري، څومره وسلې لري، او دکوم ډول وسلې او کوم کیفیت لري؟ په بل عبارت، دا ټول ابعاد په پام کې نیولو سره د یو لوبغاړی نظامي وړتیا ډیره ده، په نړیواله ډګر کې د هغه اصلي سیاسي او نظامي ځواک ډیر دی. ډیری لوی قدرتونو د خپل اردو اندازه کموي کله چې دوی خورا پیچلي وسلې ترلاسه کوي. ریښتیني ښوونځی په نړیوالو اړیکو کې ځواک درک کوي چې تقریباً په ځانګړي ډول د یو ملت - دولت نظامي ظرفیت پورې تړاو لري. پوځي ظرفیت د ځواک یو بنسټیز ځواک دی ځکه چې دا یو دولت ته دا توان ورکوي چې خپل سرحدونه، خلک او خاوره د بهرني یرغل څخه خوندي کړي او همدارنګه د اشغال او پراخولو د پالیسي په واسطه د خپلو پولو په اوږدو کې خپلي ګټي تحمیل کړي. له پوځي اړخه، د پوځ اندازه، د مورال، روزني، د سپلین، قوماندې او د خورا پرمختللو وسلو او تجهیزاتو د لودلو په برخه کې دهغې اغېزمنتوب مهم عوامل دی.
- 2-اقتصادي منابع: له اقتصادي اړخه، د ملت-دولت ځواک په دې پورې اړه لري چې د GNP څومره لوی دی، د ملت دولت څومره دی.



3- د اقتصادي عامل پرمختگ : په اړه د دې دليل لپاره چې اقتصادي شتمني د ملت دولتونو (او په نړيوالو اړيکو کې نور لوبغاړي) ته دا توان ورکوي چې لوی نظامي ځواک رامینځته کړي، پرمختللي وسلې ولري، اجيرانو ته پيسې ورکړي يا قيمتي جنگونه وکړي (د بيلگې په توگه، په 2003 کې په عراق کې د متحده ايالاتو نظامي مداخله). د پرمختللو صنعت سره عصري ټيکنالوژي د يو ملت د اقتصادي شتمني څرگندونه هم ده چې د سوداگري او نورو شريکونو په اړه سياسي واک ورکوي. دا په ځانگړي ډول په هغه حالتونو کې ريښتيا ده کله چې ملي اسعار خورا قوي او مستحکم وي تر هغه حده چې نور هيوادونه يې د نړيوال تبادلې وسيلې په توگه کاروي (د مثال په توگه، پيټرو ډالر)

4- طبيعي سرچنې : پدې معنی ده چې صنعتي او ټيکنالوژيکي پرمختللي دي، او اقتصاد يې څومره متنوع دی؟ په بل عبارت، په نړيوال ډگر کې د ملت-دولت وزن د هغه د شتمنيو او اقتصادي سرچينو سره نږدې تړلی دی. مور نشو هيرولی چې په عمل کې، نظامي ځواک په مستقيم ډول پورې اړه لري، چې يو لوبغاړی په عمومي توگه د خپلو اقتصادي ظرفيتونو او په ځانگړي توگه د اردو د ملا تر لپاره طبيعي زيرمو ته څومره لاسرسی لري؟

5- د نفوسو سرچينې: د يو ملت- دولت ځواک د نفوسو په شمير پورې اړه لري چې د ملي اقتصاد او اردو دواړو لپاره خورا مهم دی ځکه چې لوی نفوس معمولاً په لوی نظامي او کارگر ځواک کې ونډه لري. په هر صورت، پدې مسله کې، دا اړينه ده چې د وگړو عمر، جنس، د سواد کچه، مهارتونه، روغتيا او تعليم ته درنا وی وشي ځکه چې دا ټول فکتورونه د لوبغاړي په اقتصاد، تخنيکي گټې او نظامي ځواک مستقيم اغيزه لري. عصري اقتصادي، په ځانگړي توگه صنعتي، پراختيا د ډله ايزو سواد زده کړې او د کار اړوند مهارتونو ځينې کچې ته اړتيا لري. نن ورځ، د علمي او تخنيکي مهارتونو لوړه کچه د ملي اقتصادي برياليتوب لپاره يوه مهمه اړتيا ده. په هر صورت، په سياسي توگه، دا پوښتنه ده چې آیا د ملت-دولت نفوس د هغه د حکومت په شاوخوا کې متحد دی، يا سياسي، ايډيالوژيکي، اعترافي او داسې نور شتون لري چې داخلي ملي يووالي ته هڅوي؟

6. جغرافيايي ځانگړتياوې: د جغرافيايي عناصرو مهم اهميت لکه د ځمکې مساحت، موقعيت، اقليم، ټاپوگرافي او طبيعي زيرمې، تل د بشري جغرافيه پوهانو او جيو پوليټيک لخوا د ملي ځواک لپاره خورا مهم اهميت لري. په بل عبارت، له جغرافيايي پلوه، دا مهمه ده چې د يو ملت-دولت خاوره څومره پراخه ده، آیا سمندر/سمندر ته مستقيم لاس رسلی لري، آیا د دولت خاوره طبيعي دفاع (غرونه، د مثال په توگه) دلند يا سيند ونه؟ په پای کې دا هم يوه پوښتنه ده چې آیا اقليم، جغرافيايي ځانگړتياوې او ځمکې په عمومي ډول کرنې ته اجازه ورکوي او په عمومي توگه د دفاعي سيستم پياوړي کوي؟ [4] د قدرت څو اصلي بني؟

د قدرت څو اصلي بني؟

په سياسي علومو کې معمولاً، ځواک په پنځو اصلي بنو ويشل کېږي: ځواک، هڅونه، واک، جبر، او لاسوهنه. په هر صورت، ډيری سياسي علوم ادعا کوي چې بي له شکه په سياست کې يوازې جبر او لاسوهنه د واک ډولونه دي. د "نرم ځواک" جيوپوليټيک

1. ځواک په سياست کې د ځينو لوبغاړو کنټرول معنی لري ځکه چې دوی د هغه چا د ارادې سره مخالفت کوي څوک چې ځواک کاروي کوم چې د کارولو اصلي لامل دی. په بل عبارت، يوازې هغه وخت چې هغه په اړيکو کې د ځواک د گواښ له امله اطاعت کوي د ځواک په توگه ليبل کېدی شي. په هر صورت، په داسې حالت کې، دا جبر کېږي.

2. د قناعت معنی دا ده چې بي واکه (غلام) کولی شي ځواکمن (حاکم) قانع کړي. په دې حالت کې، دنظرياتو او هيلووراندیزترهغه وخته پورې کنټرول نه کېږي چې دا يو انحصار رامینځته کړي او له همدې امله د لاسوهني ظرفيت.

3. واک د مشروع (د قانون له مخې) ځواک په توگه پيژندل کېږي چې په حقيقت کې د مختلف (قانوني) حقونو شتون په معنی د وظيفو د اطاعت کولو لپاره. له همدې امله، واک د ځواک لپاره د پام وړ سرچينه جوړوي.

4. جبر په حقيقت کې د ځواک مترادف دی ځکه چې د قدرت دغه بڼه د گواښونو (بشکاره يا پټو) په کارولو سره خلک کنټرولوي.

5. د ځواک د یوې بڼې په توګه لاسوهنه د ګواښ یا ځواک مستقیم کارولو پرته پرته د معلوماتو او نظریاتو / ایديالوژيو سرچینو کارولو څخه کنټرول لري. لاسوهنه د ځواک یو ډیر دوامدار ډول دی - یو ډول نرم ځواک. په IR کې څومره واکونه دي؟ مور کولی شو ووايو چې د سیاست نږدې ټول ډولونه د ځواک په اړه دي او له همدې امله سیاست د اکاډمیک ډسپلین په توګه معمولا د واک مطالعې په توګه پیژندل کېږي. معاصر سیاسي مطالعات د واک په اړه دوه اساسي پوښتنې راپورته کوي: 1) بریښنا چیرته موقعیت لري یا څوک لري؟ او 2) څو واکونه شتون لري؟ دا د قدرت د بدلون په اړه پوښتنه ده. په نړیوالو اړیکو کې فعالین، په ځانګړې توګه هغه کسان چې د لویو قدرتونو سره تړاو لري

[6]، کولی شي په بیلابیلو لارو کې د خپل سیاسي، اقتصادي، نظامي یا نورو نفوذ زیاتولو لپاره له وړتیاوو څخه کار واخلي. د ځواک اته مختلف او بنسټیز ډولونه (ډولونه) شتون لري چې د لوبغاړو لخوا په نړیوال سیاست او نړیوالو اړیکو کې کارول کېږي مګر په ځانګړې توګه د لویو قدرتونو د ډلې لخوا د نړیوال نظم د بیا جوړولو لپاره: [7] 1. سخت ځواک: دا د یو لوبغاړی (په حقیقت کې، د ملت دولت) وړتیا ده چې د ګواښونو یا انعامونو په کارولو سره بل لوبغاړی یا لوبغاړی اغیزمن کړي. هغه لوبغاړی چې د سخت ځواک څخه کار اخلي نظامي "بښتی" (سزا) یا اقتصادي "ګاچر" (انعام) شامل دي. د سخت ځواک پالیسي په عمده توګه د اقتصادي بندیزونو، نظامي ګواښونو، او حتی د نظامي ګومارنې په کارولو تمرکز کوي ترڅو د نورو اطاعت وکړي. 2. نرم ځواک: دا هغه وړتیا ده چې د نورو لوبغاړو د نفوذ کولو توان لري چې د بیلابیلو لارو په واسطه قانع کړي چې ځینې نورمونه، هیلې، او سیاست تعقیب کړي یا یې موافقه وکړي چې مطلوب چلند تولید کړي. د نرم ځواک اصطلاح د نړیوالو اړیکو په مطالعاتو کې د اقتصادي، کلتوري او ډیپلوماتیکو اقداماتو په نښه کولو لپاره کارول کېږي ترڅو د مطلوب لوري په لور د نورو لوبغاړو د جذبولو او شکل ورکولو لپاره. 3. سمارت یا ور: د سمارت ځواک پالیسي دا ده چې دواړه سخت ځواک او نرم ځواک سره یوځای کړي ترڅو په نړیوال ډګر کې یو بل پیاوړی کړي. په بل عبارت، اصلي وسیله چې د سمارت ځواک لخوا کارول کېږي، په حقیقت کې، مجبور دی او یو تاکتیک / ستراتیژي ده چې یو لوبغاړی مجبور کړي چې د اقتصادي / مالي انعامونو سره د نظامي ګواښونو سره یوځای کولو سره د هغې د ارادې خلاف امتیازات ورکړي. 4. اړیکي ځواک: دا پدې مانا ده چې د یو لوبغاړی وړتیا د بل لوبغاړي یا څو څخه د لوري کې نفوذ وکړي چې په اصل کې د دوی د په یو خوښي او انتخاب څخه نه و. 5. ساختماني ځواک: دا د هغه چوکاټونو د جوړولو وړتیا ده چې په نړیوال سیاست کې فعالین یو له بل سره تړاو لري. له همدې امله، د ستر لوبغاړي لخوا کارول شوي جوړښتي ځواک دا ټاکي چې سیاست د پاتې ډلې لپاره څنګه پرمخ ځي. ساختماني ځواک د جوړښتونو له لارې فعالیت کوي چې د یو بل سره په اړیکه کې د لوبغاړو ظرفیت او ګټو ته شکل ورکوي. 6. اجباري ځواک: دا ډول ځواک لوبغاړی ته اجازه ورکوي چې په نظامي، اقتصادي یا مالي وسایلو باندې مستقیم کنټرول رامینځته کړي. 7. اداري ځواک: دا هغه وخت کارول کېږي کله چې فعالین غیر مستقیم کنټرول کاروي، د بیلګې په توګه، کله چې دولتونه نړیوال بنسټونه رامینځته کوي چې د دوی د اوږدې مودې ګټې او د نورو په زیان کار کوي (ناټو، اروپایي اتحاديې، IMF، ICJ، ICC، etc). 8. تولیدي ځواک: دا ځواک په اصل کې د موضوعي ځواک دی ځکه چې دا هغه ځواک دی چې د یو لوبغاړی د خپلو دودیزو باورونو، ارزښتونو یا ادراکونو د جوړولو وړتیا له لارې کار کوي. تولیدي ځواک د ټولنیز جوړونکي، وروسته جوړښت پرستانو، او بنځینه فکري فکرونو او د تش په نامه "مشروع" پوهې په تعریف کولو او د چا پوهه د اهمیت په ټاکلو سره اغیزمن کېږي. د پای ټکي

سیاست که کورني یا نړیوال وي، په اصل کې یو ځواک دی چې د مختلفو وسایلو او پالیسیو په کارولو سره د مطلوب پایلو د ترلاسه کولو توان لري. د واک او نفوذ لټون د هر سیاست بنسټیز ټکي دي. ځواک د یوې پدې په توګه هر وخت د شخړو او امنیت د مطالعاتو مرکز و. په هرصورت، ځواک خورا پیچلی او څو اړخیزه پدیده ده. د خالص اکاډمیک نظر څخه، د یوې مفکورې په توګه ځواک خورا ډیر اختلافي دی ځکه چې د قدرت هېڅ توافق شتون نلري. پرځای یې، یوازې د مختلفو بنسټونو څخه د مختلفو سیالانو نظریات شتون لري. [په هرصورت، د نړیوال سیاست او نړیوالو اړیکو نږدې ټول بنسټونو موافق دي چې ځواک باید د وړتیا له مخې پوه شي - هغه ځانګړتیا چې یو لوبغاړی (اکثره ملت دولت) لري؛ اړیکه - پر نورو لوبغاړو د نفوذ تمرین؛ او د جوړښت ملکیت - د سیاسي اجندا د کنټرول وړتیا او شیان سم لوري ته مستقیم کړي. په پایله کې، د نړیوال سیاست او نړیوالو اړیکو په اړه، ځواک د "بل دولت د قانع کولو وړتیا ده چې هغه څه وکړي چې معمولا یې نه کوي". د دولت لومړی اقدام دا دی چې واک په کور دننه تنظیم کړي، او دویم یې په نړیواله کچه د واک راټولول دي.

ددې مقالې دلیکونکی په اړین څو کرښي:

ډاکټر ولادیسلاو بی سوتیروویچ د لیتوانیا په ویلینیس کې د پوهنتون پخوانی پروفیسور دی. هغه د جیوسټراتیژیکو مطالعاتو په مرکز کې د څیړنې فیلو دی. هغه د نړیوال تحقیق لپاره منظم مرسته کوونکی دی.

Notes

- [1] Andrew Heywood, *Global Politics*, New York: Palgrave Macmillan, 2011, 210.
- [2] Richard W. Mansbach, Kirsten L. Taylor, *Introduction to Global Politics*, Second Edition, London–New York: Routledge Taylor and Francis Group, 2012, 253.
- [3] These five capabilities or the focal elements of national power are usually taken into consideration to rank nation-states within a global hierarchy especially those from the club of Great Powers.
- [4] See more in [Paul Cloke, Philip Crang, Mark Goodwin, *Introducing Human Geographies*, Second Edition, Abington, UK: Hodder Arnold, 2005].
- [5] See more in [Garrett W. Brown, Iain McLean, Alistair McMillan, eds., *Oxford Concise Dictionary of Politics & International Relations*, Fourth Edition, Oxford, UK, 2018, 446–448].
- [6] Originally, in the 18th century, the term Great Power was related to any European state that was, in essence, a sovereign or independent. In practice, it meant, only those states that were able to independently defend themselves from the aggression launched by another state or group of states. Nevertheless, after WWII, the term Great Power was applied to countries that were regarded to be in the most powerful positions within the global system of international relations. Those countries are only countries whose foreign policy is „forward“ policy and, therefore, states like Brazil, Germany, or Japan, who have significant economic might, are not considered today to be members of the Great Power bloc for the only reason that they lack both political will and the military potential for the Great Power status (a partial exception is Germany after 1990 as Berlin, especially since 1999, forwarding its neo-imperialistic policy within the frameworks of both NATO and the EU). One of the fundamental characteristics and historical features of any member state of the Great Power club was, is, and will be to behave in the international arena according to its own adopted geopolitical concept(s) and aim(s). In other words, the leading modern and postmodern nation-states are „geopolitically“ acting in the global politics that makes a crucial difference between them and all other states. According to the realist viewpoint, global or world politics is nothing else than a struggle for power and supremacy between the states on different levels as regional, continental, intercontinental, or global (universal). Therefore, the Governments of the states are forced to remain informed upon the efforts and politics of other states, or eventually other political actors, for the sake, if necessary, of acquiring extra power (weapons, etc.) which is supposed to protect their own national security (Iran) or even survival on the political map of the world (North Korea) by the potential aggressor (the USA). Competing for supremacy and protecting national security, the national states will usually opt for the policy of balancing one another’s power by different means like creating or joining military-political blocs or increasing their own military capacity. Subsequently, global politics is nothing else but just an eternal struggle for power and supremacy in order to protect the self-proclaimed national interest and security of the major states or the Great Powers. As the major states regard the issue of power distribution to be fundamental in international relations and as they act in accordance with the relative power that they have, the factors of internal influence on states, like the type of political Government or economic order, have no strong impact on foreign policy and international relations. In other words, it is of the „genetic nature“ of the Great Powers to struggle for supremacy and hegemony regardless of their inner construction and features. It is the same „natural law“ either for democracies or totalitarian types of government or liberal (free-market) and command (centralized) economies. About Great Powers, see more in [Paul

Kennedy, *The Rise and Fall of the Great Powers: Economic Change and Military Conflict from 1500 to 2000*, New York: Vintage Books, 2010; Matthew Kroenig, *The Return of Great Power Rivalry: Democracy versus Autocracy from the Ancient World to the U.S. and China*, Oxford, UK: Oxford University Press, 2020]. National interest is foreign policy goals, objectives, or policy preferences to be benefited by society.

Public interest is, basically, a synonym for the national interest.

[6] په اصل کې، په اتلسمه پېړۍ کې، د لوی ځواک اصطلاح د هر هغه اروپايي دولت سره تړاو درلود چې په اصل کې یو حاکمیت یا خپلواک و. په عمل کې، دا پدې معنی وه، یوازې هغه دولتونه چې کولی شي په خپلواکه توګه د بل دولت یا دولتونو د بلي لخوا پیل شوي تیري څخه دفاع وکړي. په هر صورت، د WWII وروسته، د لوی ځواک اصطلاح د هغو هیوادونو لپاره کارول کېده چې د نړیوالو اړیکو په نړیوال سیستم کې تر ټولو پیاوړي درېځونه ګڼل کېږي. هغه هیوادونه یوازې هغه هیوادونه دي چې بهرنی پالیسي یې "پرمختللي" پالیسي ده او له همدې امله د برزایل، جرمني یا جاپان په څیر هیوادونه چې د پام وړ اقتصادي ځواک لري، نن ورځ د لوی ځواک بلاک غړي نه ګڼل کېږي یوازې د دې لپاره چې دوی د لوی ځواک د دریځ لپاره د سیاسي ارادې او نظامي امکاناتو نشتوالی (یوه برخه استثنا د 1990 څخه وروسته د برلین په څیر آلمان دی، په ځانګړي توګه د 1999 راهیسې، د ناټو او اروپايي اتحاديې په چوکاټ کې د خپل نوي امپریالیستي پالیسي پرمخ وړي). د لوی ځواک د کلب د هر غړي هیواد یو له بنسټیزو ځانګړتیاوو او تاریخي ځانګړتیاوو څخه دا وه چې په نړیوال ډګر کې د خپل منل شوي جیوپولیتیک مفکورې او اهدافو سره سم چلند وکړي. په بل عبارت، مخکین مدرن او پوسټ مدرن ملتونه دولتونه دي چې په "جیوپولیتیک ډول" په نړیوال سیاست کې عمل کوي چې د دوی او نورو ټولو دولتونو ترمنځ مهم توپیر رامینځته کوي. د حقیقي نظر له مخې نړیوال یا نړیوال سیاست په سیمه ییزه، براعظمي، بین البراعظمي یا نړیوال (نړیوال) کې په مختلفو کچو د دولتونو ترمنځ د واک او تسلط لپاره له مبارزې پرته بل څه نه دي. له همدې امله، د دولتونو حکومتونه اړ دي چې د نورو دولتونو او یا په پای کې د نورو سیاسي لوبغاړو د هڅو او سیاست څخه خبر وي، د اړتیا په صورت کې، د اضافي ځواک (وسلو، او نور) د ترلاسه کولو لپاره چې د دوی د ساتنې لپاره فکر کېږي. خپل ملي امنیت (ایران) یا حتی د نړۍ د سیاسي نقشه کې بقا (شمالي کوریا) د احتمالي تیري کونکي (امریکا) لخوا. د ملي حاکمیت او د ملي امنیت د ساتنې لپاره سیالي کوي، ملي دولتونه معمولاً د یو بل د ځواک د توازن لپاره په بیلابیلو لارو چارو لکه د نظامي - سیاسي بلاکونو رامینځته کول یا یوځای کول یا د خپل نظامي ظرفیت لوړول غوره کوي. له دې وروسته نړیوال سیاست بل څه نه دي، یوازې د واک او برلاسۍ لپاره یوه تلپاټي مبارزه ده چې د لویو دولتونو یا سترو قدرتونو د ځان اعلان شوي ملي ګټو او امنیت د خونديتوب لپاره وي. لکه څنګه چې لوی دولتونه د واک د ویش مسله په نړیوالو اړیکو کې بنسټیز ګڼي او لکه څنګه چې دوی د هغه نسبي ځواک سره سم عمل کوي چې دوی یې لري، په دولتونو باندې د داخلي نفوذ عوامل لکه د سیاسي حکومت یا اقتصادي نظم ډول، هېڅ شی نلري. په بهرنۍ پالیسي او نړیوالو اړیکو قوي اغیزه. په بل عبارت، دا د سترو قدرتونو د "جنیټیک طبیعت" څخه دی چې د خپل داخلي جوړښت او ځانګړتیاوو په پام کې نیولو پرته د تسلط او تسلط لپاره مبارزه کوي. دا یو شان "طبیعي قانون" دی چې یا هم د ډیموکراسۍ یا د حکومت د مطلق العنان ډولونو یا لیبرال (آزاد بازار) او قوماندې (مرکزي) اقتصادونو لپاره دی. د سترو قدرتونو په اړه، نور په [پاول کینیډي، د سترو قدرتونو عروج او زوال: له ۱۵۰۰ څخه تر ۲۰۰۰ پورې اقتصادي بدلون او پوځي شخړه، نیویارک: وینټیج کتابونه، ۲۰۱۰؛ کې وګورئ. میتیو کروینګ، د لوی ځواک د سیالی بېرته راګرځیدنه: د ډیموکراسۍ د استبدادي په مقابل کې له لرغوني نړۍ څخه متحده ایالاتو او چین ته، اکسفورډ، انګلستان: د اکسفورډ پوهنتون پریس، 2020]. ملي ګټې د بهرنۍ پالیسي موخې، موخې، یا د پالیسي غوره توبونه دي چې د ټولني په ګټه وي. عامه ګټې په اصل کې د ملي ګټو مترادف دي. [7] نړیوال نظم د نړۍ په سیاست کې د لویو قدرتونو او یا د نورو مرکزي لوبغاړو ترمنځ د واک ویش او یا په نړیوالو اړیکو کې د اړیکو او چلندونو نسبتاً باثباته چوکاټ رامینځته کولو په توګه پیژندل کېدی شي. په تفصیل سره په [Stephen McGlinchey, Rosie Walters, Christian Scheinpflug (eds.), *International Relations Theory*, Bristol, England: E-International Relations Publishing, 2017] کې وګورئ.

[7] World order can be understood as the distribution of power between and/or among Great Powers or other focal actors in global politics by different means establishing a relatively stable framework of relationships and behaviors in international relations. See in more detail in [Stephen McGlinchey, Rosie Walters, Christian Scheinpflug (eds.), *International Relations Theory*, Bristol, England: E-International Relations Publishing, 2017].

[8] NATO military aggression on the Federal Republic of Yugoslavia in 1999 illustrates how hard power works in practice as the Yugoslav army stopped fighting primarily because of the threat of use of additional and more effective NATO strategy and military actions.

[9] As one of the effective instruments used within the framework of soft power is, for instance, the NGOs [Karen A. Mingst, Essentials of International Relations, Third Edition, New York–London: W. W. Norton & Company, 2004, 180–185].

[10] Garrett W. Brown, Iain McLean, Alistair McMillan (eds.), The Concise Oxford Dictionary of Politics and International Relations, Fourth Edition, Oxford, UK: Oxford University Press, 2018.

[11] See more in [Sorin Baiasu, Sylvie Loriaux (eds.), Sincerity in Politics and International Relations, London–New York: Routledge Taylor & Francis Group, 2017].

[12] See in more detail in [Stephen McGlinchey (ed.), International Relations, Bristol, England: E-International Relations Publishing, 2017].

[13] Steven L. Spiegel, Jennifer Morrison Taw, Fred L. Wehling, Kristen P. Williams, World Politics in a New Era, Third Edition, Thomson Wadsworth, 2004, 702.

[14] John Baylis, Steve Smith, Patricia Owens, The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations, Fourth Edition, New York: Oxford University Press, 2008, 100.

Featured image is from the author

The original source of this article is Global Research